

Sögunámið:

BARNASØGUR

BJÓÐA AV

- Í mínum yrki havi eg eisini funnið uppá ymiskar krimigátur og klækkað børnini við óhugnaligum spökilissögum. Um hetta er góður pedagogikkur, mugu onnur døma um. Men um søgan fangar hugin hjá barninum, so er nógv vunnið, sigur Steintór Rasmussen, lærari og rithøvundurin, sum er aktuellur við nýggjari barnabók

ANNIKA KUNOY IM

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Fyri smáum tveimum vikum síðani lat Steintór Rasmussen úr hondum eitt savn við 16 søgum og ævintýrum prýdd við vøkrum og gandakendum myndum.

Á baksíðuni skrivur rithøvundurin: "...Tú kanst leita í tí vakra og kærleiksfulla. Men eisini í tí vandafulla og óhugnaliga. Lívið er góðar og ræðandi søgur. Sum ein spennandi bók. Uttan aldursmark." Og júst, sum rithøvundurin leggur upp til, so eru søgurnar rættuliga ymiskar og fangandi á skiftandi hátt. Hóast lívið er uttan aldursmark, so eru tær flestu søgurnar í bókini fyrst og fremst ætlaðar størri børnum.

Hetta ásannar eisini Steintór Rasmussen.

- Jú, eg havi eisini roynt at skriva fittar og hugnaligar søgur. Men barnalívið er ikki bara spæl og gaman. Og í Sögunáminum havi eg tikið evnir upp, sum eg haldi eru áhugaverd at viðgera ella kjakast í skúlanum og heima við hús. Vónandi gandar onkur søga eisini eitt bros fram, ella fær lesaran at steðga á og undrast. Men bókin er sum eitt ævintýr, har tað lúra vandar á vegnum. Børnini uppliva ígerandisdegum mangt og hvat. Og tey gruna sjálv um framtíðina. Men tað er góður tryggleiki og nógvr lærdómur í tí íspunni søguni, sum vanliga eisini plaga at enda væl.

Hóast tilgongdin til skrivningina av tilfari kann vera sera ymisk, so

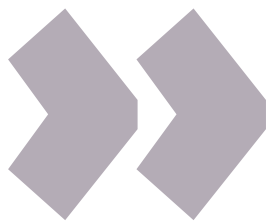
sigur Steintór, at tað aloftast eru børnini sjálv, sum geva honum størsta íblásturin til søguskrivningina.

- Tú verður kveiktur av tí einstaka barninum. Familjan, skúladagurin og samfelagslívið eru afturvendandi evni. Tað góða og tað ringa sita á sama skúlabeinki. Hugskotið til eina nýggja søgu kann koma frá herviligari happening í flokkinum, men eisini frá einum góðum og hjartaligum vinalagi. Í søgunum er tann atferðartrúli drongurin líka so áhugaverdur, sum tann fitta og smílandi gentan, viðgongur Steintór Rasmussen, sum meiri ella minni hevur verið fólkskúlalærari síðani 1994.

- Helst hevði eg ikki kunnað skrivað søguna Tólmennið, um eg ikki visti hvussu stórt ræðið telefonin og teldan hevur á skúlarnum, og hvussu bundin menniskjan í dag er vorðin av tí undurfullu og næstan tilbidnu tøkni. Og søgan Hundasjúkur, snýr seg um hin tysta og ólýdna hundin Snar, og um hvussu nógv alkoholisma kann oyðileggja í einum heimi. Eitt fyrbrigdi sum nógvar føroyskar familjur kenna alt ov væl, sigur hann.

Vaksið sjónarhorn

Søgurnar í savninum nema við fleiri stóru spurningunum í okkara tilveru. Hvat fólkaræði, ábyrgdarloysi og tolsemi er fyri nakað. Og ljós verður varpað á vitaleika, rúsdrekkamisnýtslu og einsemi. Evni sum á ein ella annan hátt krevja, at hugsað og prátað verður um tað, sum ein júst hevur lisið. Aðrar av søgunum er ræðslu- og

Sjálvur havi eg roynt at tikið evnir upp, sum eg haldi eru áhugaverd at viðgera ella kjakast í skúlanum og heima við hús. Eg vóni at onkur søga gandar eitt lítið bros fram. Ella fær lesaran at steðga á og undrast. Bókin er næstan sum eitt ævintýr. Har tað lúrar vandar á vegnum

spenningssøgur, sum eru á markinum til at vera hóskaði fyri børn. Samanumtikið djørv evni, sum krevja eitt sindur av lesaranum.

Steintór Rasmussen er sannførdur um, at hóast sjónarhornið kann tykjast vaksið, at tørvur er á slíkum søgum.

- Tað koma nógvar barnabøkur út, sum eru skemtiligar, syrgiligar ella álvarsligar. Jú, helst er Sögunámið øðrvísi. Men eg vóni, at søgurnar hvørki eru ov háfloygðar ella ov lærarasligar, men á ein góðan og undirhaldandi hátt kunnu menta og fremja lesihugin hjá føroyskum skúlabornum, sigur hann.

Børnum tørva avbjóðingar

Steintór heldur, at tað er umráðandi, at tað eisini verður skrivað til tey børnini, sum dáma at hugsastosa um og greina tað, tey hava lisið. Tað er umráðandi, at hesi børnini eisini fáa ymsikt áhugavert, hugfangandi og viðkomandi tilfar á móðurmálinum. Hetta er ikki

minst neyðugt í hesum døgum, nú seinastu úrslitini frá Pisa kannningini vórðu lögð fram. Niðurstøðan var, at Føroyar hava havt afturgongd í lesing og liggja langt undir miðal. Kanningin vísir eisini, at tað innan lesing er stórur munur á gentum og dreingjum. Innan allar tættirnar í lesikanningini vóru gentur munandi betri umboðaðar innan hægru førleikastigini, samstundis sum dreingir vóru meira umboðaðir á lægru førleikastigunum.

- Tíverri undra vánaligu úrslitini í Pisakanningin meg ikki. Hóast undantøk eru, so havi eg leingi havt tann keðiliga varhuga, at føroysk skúlaborn vita og lesa í minna lagi. Sum skúli royna vit at uppala og menna okkara ungdóm. Sjálvandi er tað ymiskt við áhugamálum, evnum og skapanarhugi. Soleiðis hevur tað altíð verið. Men í dag er tað ov nógvuttanifrá, sum órógvar og ávirkar skúlabornið. Og teldan er framvegis eitt tvíeggjað svørð, sigur